

K úlohám.

Fonoskopickou expertízou zvukových záznamov možno zodpovedať nasledujúce otázky:

1. Ak je k expertíze zaslaná iba sporná nahrávka, možno určovať tzv. skupinovú príslušnosť osoby, ktorá uskutočnila hovorený prejav, t.j. približný vek, vzdelanie, povolanie, lokálnu, prípadne aj sociálnu príslušnosť. Podmienkou je zodpovedajúci materiál s dostatočným množstvom znakov.
2. Ak sa vyskytuje viac sporných nahrávok, ktoré treba vzájomne porovnať, zisťuje sa, či sú hovoriaci v týchto nahrávkach totožní.
3. Ak je k dispozícii porovnávací materiál od podozrivej osoby (osôb), vykonáva sa individuálna identifikácia hovoriaceho.
4. V rade prípadov treba posúdiť okolnosti vzniku hovoreného prejavu, napr. či ide o prejav spontánny alebo pripravený, t.j. vopred napísaný a potom prečítaný, alebo naučený naspamäť. Dôležité potom môže byť posúdenie, či autor pripravovaného prejavu a hovoriaci v nahrávke je jedna osoba alebo nie.

Poznámka: V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že všeobecne sa nedajú vzájomne porovnávať písané a hovorené prejavy. Výnimku tvoria vyššie uvedené čítané prejavy, prípadne porovnávanie rozsiahlejších monológov, ktoré sú obsahovo blízke písaným prejavom.

5. Pri nahrávkach, ktorých kvalita je znížená napr. okolitým hlukom, rušením, chybným spôsobom nahrávania, prípadne tým, že hovoriace osoby šepkajú, sa zisťuje ich obsah.
6. Ak vznikne potreba overiť pravosť záznamu, napr. ak má slúžiť ako dôkaz pri súdnom pojednávaní, možno zisťovať znaky eventuálneho pozmenenia záznamu, či už v priebehu nahrávania alebo po jeho dokončení. Toto skúmanie je akýmsi spojovacím článkom medzi oboma oblasťami skúmania, pretože pravosť sa overuje nielen na základe skúmania vlastností zaznamenananej reči, ale aj technických vlastností nahrávky.

Skúmanie vlastností samotného záznamu sa zameriava ako na individuálnu identifikáciu daného objektu, ktorý ovplyvňuje tieto vlastnosti, tak aj na určovanie jeho charakteru, čiže skupinovej príslušnosti.

7. Pri vyšetrovaní prípadu môže mať význam určenie miesta, kde hovorený prejav prebiehal. Vtedy sa skúmaním vplyvu prostredia zisťuje, v ktorej časti určitej obce prebiehal zaznamenaný rozhovor, prípadne odkiaľ sa telefonovalo. Ak ide o uzavretý priestor, možno tento priestor v špecifických prípadoch identifikovať. Existuje však aj možnosť určovať pôvod tzv. sprievodných či iných zvukov (napr. domácich elektrospotrebičov, motorových vozidiel, fotoaparátov).
8. Skúmaním mikrofónov možno určovať, či je priložený mikrofón schopný zachytiť zvuk v takej kvalite, s akou bol urobený zvukový záznam, prípadne typovať vlastnosti mikrofónu použitého pri vzniku takeého záznamu a v niektorých prípadoch ho identifikovať.
9. Vplyv magnetofónov na vlastnosti záznamu možno využiť pri určení magnetofónu použitého na zhotovenie zvukového záznamu (t.j. typovanie alebo identifikácia konkrétneho prístroja), prípadne pri posúdení, či je vôbec schopný takúto nahrávku urobiť.
10. Pri magnetofónových páskach sa určuje, aký je ich druh.